

РЕШЕНИЕ

№ 449

гр. Пловдив, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова
като разгледа докладваното от Надежда Ив. Желязкова Каличкова Въззивно
търговско дело № 20235001000554 по описа за 2023 година

за да се произнесе, намери за установено следното:

Производство по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Обжалвано е решение № 75 от 16.06.2023г., постановено по т.д. № 40 по
описа за 2022г. на ОС Пазарджик, с което Г.* ЕИК*** със седалище и адрес
на управление гр.С, ул.Г.И.№*, ет.* е осъден да заплати обезщетения за
неимуществени вреди във връзка с настъпилата, вследствие на ПТП, смърт на
А. П. А., както следва: сума в размер на 44 000 лв. на П. А. А. ЕГН
***** с адрес с.Б., обл. П., ул."Т." №** и сума в размер на 64 000 лв. на
Е. Н. А. ЕГН ***** с адрес с.Д., обл. П., ул. Т.№**, ведно със законната
лихва, считано от 26.06.2021г. до окончателното заплащане на главниците,
като са отхвърлени исквете до пълните предявени размери от по 80 000 лв. и
в тежест на ответника са възложени за заплащане направените разноски.

Решението в осъдителната му част е обжалвано от застрахователя –
ответник с твърдения за неправилност на изводите на съда досежно това, че
пострадалия е бил предвидимо препятствие на пътя, с което водача на лекия
автомобил е следвало да се съобрази, а в случай, че този извод бъде споделен
е оспорен определения от съда процент на съпричиняване на вредоносния
резултат.

В срока за отговор на въззивната жалба на Г.* ЕИК*** е постъпил такъв, с който П. А. А. ЕГН ***** и Е. Н. А. ЕГН *****, представлявани от адв. Р. М. оспорват жалбата.

Апелативният съд, след като съобрази оплакванията, изложени в жалбата и доводите на страните, с оглед разпоредбите на чл.269, чл.271 от ГПК и след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено следното:

Първоинстанционното производство е образувано по иск на П. А. А. ЕГН ***** и Е. Н. А. ЕГН ***** против Г.* ЕИК*** със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. "Г.И." №* с правно основание чл. 557, ал.1, т.1 КЗ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на по 80 000 лв. за всеки от ищците. Твърденията, на които се основават предявените иски се свеждат до следното: на определена г. около 19.15 ч. в с.Б., обл.П. на кръстовището на ул.П. и ул. П., неизвестен и неустановен автомобил, нарушава правилата за движение и удря пешеходеца А. П. А., след което напуска местопроизшествието. При инцидента, станал на оживено място, пред магазин в с.Б., е причинена смъртта на А. П. А.. Сочат, че за произшествието е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица с рег.№***г. и е образувано досъдебно производство №*** по описа на РУ на МВР – Пазарджик, както и прокурорска преписка №*** по описа на Окръжна прокуратура Пазарджик, производството по която е спряно, тъй като извършителят е останал неоткрит. Твърдят, че починалия А. П. А. е баща на П. А. А. и съпруг на Е. Н. А., които като сплотено и задружно семейство били силно привързани един към друг. А. и Е. отгледали с любов и възпитали сина си, с който А. се гордеел и го подкрепял във всяко негово начинание. Сочат, че преживели много тежка загубата на А. А., която определят като нелепа и неочаквана, както и че той винаги е бил опора за тях. Твърдят, че А. А. е бил силно привързан към сина си, имали дълбока духовна връзка, споделяли общи занимания и интереси и често прекарвали свободното си време заедно, което ги направило изключително близки. Сочат още, че починалия А. А. е бил добър и любящ съпруг, който ежедневно е подкрепял своята съпруга, с която живеели в хармония и разбирателство, изключително привързани един към друг, уважавали се и заедно преодолявали житейските несгоди, като успели да създадат здраво и щастливо семейство и разчитали на старини да се грижат един за друг. Като твърдят, че начина им на живот е изцяло подчинен на скръбта от загубата на А. А., както и че П. станал мрачен и затворен, а мисълта, че е загубил своя баща по този нелеп начин го разстройва постоянно, а Е. се чувства постоянно напрегната, станала затворена и апатична, дълбоко опечалена и почернена от загубата на своя спътник в живота, както и че са уведомили Г.*, като отговорен при условията на чл. 519, ал.1, т.1 КЗ на 26.03.2021г., за което са образувани преписки по щета №*** по които е постановен отказ за заплащане на обезщетение за причинените им неимуществени вреди, настояват съда да постанови решение, с което да осъди ответника да им заплати обезщетение за претърпени болки, страдания и

стрес, вследствие настъпилата смърт на А. А. при процесното ПТП, в размер на по 80 000 лв. за всеки, ведно със законна лихва, считано от 26.06.2021 г. до окончателното изплащане. Претендират разноски.

Ответникът – Г.* ЕИК*** със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. "Г.И." №* в срока по чл. 367, ал.1 ГПК е подал отговор на исковата молба, с който оспорва исковете по основание и размер. Твърди, че единствената причина за настъпилото ПТП е поведението на пострадалия, който е бил в легнало положение в средата на пътното платно, след алкохолно опиянение – 3.46 промила алкохол в кръвта, което е поставило водача на неизвестния автомобил в невъзможност да реагира на безразсъдното, безотговорно и поставящо в опасност собствения му живот поведение. Сочи, че е налице случайно събитие, тъй като пешеходецът, навлизайки внезапно на пътното платно спира без необходимост на платното за движение, при ограничена видимост, без да е изпълнил изискванията на ЗДвП и се явява непредвидимо за водача на лекия автомобил препятствие. В условията на евентуалност и в случай, че съдът приеме, че вина за настъпилото ПТП има и водача на лекия автомобил, ответника навежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, като изразяващо се в неправилно движение на А. А. по пътното платно в нарушение на чл. 108, ал.2, чл. 113 и чл. 114 ЗДвП, след което и вследствие употребеното количество алкохол в големи размери е легнал на пътното платно. Оспорва твърдения от ищците механизъм на настъпило ПТП, както и претендирания размер на обезщетение като счита същото за значително завишено.

В срока по чл.372, ал.1 ГПК е постъпила допълнителна искова молба, с която ищеца оспорва възраженията на ответника както неоснователни.

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на допълнителната искова молба, с който ответника поддържа направените с отговора на исковата молба оспорвания и възражения.

Съгласно чл. 558, ал.5 КЗ във вр. с чл. 496 КЗ във вр. с чл. 380 КЗ, като допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу Г.* е изтичането на тримесечен рекламационен срок от сезиране на Г.* по реда на чл. 380 КЗ за доброволно уреждане на отношенията между пострадалия и последния по повод плащане на дължимото обезщетение. В конкретният случай ответникът е сезиран по реда на чл. 380 КЗ с претенция вх.№***, по която няма данни да е определено и заплатено обезщетение на заявителите.

Съгласно чл. 558, ал.5 КЗ, увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако Г.* не е платил в срока по чл. 496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение. Процедурата за доброволно уреждане на спора е приключила с отказа за изплащане на обезщетение от Г.*, което обосновава извод за допустимост на прекия иск по чл. 558, ал.5 КЗ.

Няма спор между страните, а това е установимо и от приложеното удостоверение за съпруг/а и родствени връзки – л.24, че ищите П. А. и Е. А. са син и съпруга на починалия при ПТП на *** А. П. А..

Не се спори и, че настъпилото на *** ПТП е при участието на неидентифицирано моторно превозно средство, което с приложението на чл. 557, ал.1, т.1 КЗ обосновава отговорността на Г.*.

Спорните между страните обстоятелства в настоящото въззивно производство са очертани от посоченото във въззивната жалба и се свеждат до това дали ли е противоправно поведение на водача на лекия автомобил, което да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, а именно смъртта на А. П. А..

За отговор на този спорен въпрос ще се посочи, че основателността на предявените искове е обусловена от кумулативното наличие на няколко предпоставки, първата, от които е осъществяване на фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, а именно: противоправно поведение, вредоносен резултат – причинени имуществени и неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от деянието и вина на извършителя, а втората ПТП-то да е настъпило при участието на неидентифицирано моторно превозно средство.

Досежно механизма на станалото ПТП е изготвена и приета от първоинстанционния съд и без възражения от страните комплексна автотехническа и съдебно медицинска експертиза. От данните, съдържащи се в същата се установява, че ПТП-то е възникнало на главен път **, преминаващ през центъра на с.Б., на пътен участък с асфалтова настилка в зона на кръстовище с ул.* и при действие на пътен знак Д 17, указващ пешеходна пътека, в тъмната част на деня, при намалена видимост. Според експертите скоростта на движение на неизвестният автомобил преди произшествието и в момента на удара не може да бъде определена, тъй като липсват технически данни и параметри, а след като тази скорост е неопределяема, то и е невъзможно да се отговори на въпроса дали легналият по корем, в средата на платното за движение с глава по посока на движението на автомобила пострадал е бил различим обект за управляващия лекия автомобил, респ. дали същия е попадал в опасната му зона. Категоричен е извода на експертите, че А. е представлявал неочаквано препятствие на пътя с необичаен характер, който извод е обоснован с тъмните дрехи, с които е бил облечен и ограничената видимост. Вещите лица, след като са отчели данните за механизма на травмата са направили извод, че масовия център на пострадалия се е намирал в средата на лентата за движение на автомобила. Експертите са посочили, че не може да се даде категоричен отговор на въпроса дали пострадалия е влязъл в зоната на осветеност на фаровете. От данните, съдържащи се в комплексната съдебно медицинска и автотехническа експертиза се установява, че пострадалия е с установено наличие на алкохол в кръвта в количество 3.67 промила, която алкохолна концентрация отговаря на

тежка степен на алкохолно опиване, присъщо за което състояние е тежко подтискане на всички функции на ЦНС – мисловна дейност, съобразителност, внимание, ориентация, координация, реакция, аналгезия, като е възможно изпадане в сопор или кома.

При тези данни въззивният съд приема, че не е налице нито противоправно поведение от страна на водача на лекия автомобил, нито вина за настъпилото ПТП. Вярно е, че съгласно чл. 20, ал.2 ЗДвП водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране на скоростта на движение да се съобразят с конкретните пътни условия, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко видимо препятствие. Легнал по корем в средата на пътното платно човек, в лентата за движение на лекия автомобил не може да бъде определено като «видимо препятствие», като се вземе предвид установените факти – намалена видимост, вследствие тъмното време и облеклото на пострадалия - с тъмни дрехи. Механизмът на станалото ПТП сочи на случайно събитие по смисъла на чл. 15 от НК, при което липсва вина у лицето, причинило увреждането, при формиране на който извод, съдът съобрази и разясненията, дадени в т.5, б. 6 на Тълкувателно решение № 106/1982г. на ВС на ОСНК, съгласно които водач на МПС не носи наказателна отговорност, когато в опасната зона за спиране на МПС –то бъде увредено лицето, което е създавало опасността. В конкретният случай от данните съдържащи се в приетата автотехническа експертиза не се установи дали мястото на удара е попадало в опасната му зона, тъй като не е установена и скоростта на движение на лекия автомобил, но няма данни, нито житейска или формална логика да се приеме, че водача на лекия автомобил е забелязал лежащия на пътното платно пострадад, предвид липсата на спирачни следи и при зачитане на установените факти – необичайното поведение на пострадалия, резултат от алкохолното му повлияване и установената пътно - климатичната обстановка. В аналогичен смисъл са и дадените разяснения с т.6 на ТР № 28 от 28.11.1984г. по н.д. № 10/1984г. на ОСНК на ВС, съгласно които началния момент на възникване на опасността е не субективното възприятие, а обективната възможност за възприемане като опасност, с която за водача се поражда задължението да предприеме мерки за безопасност, в т.ч. и намаляване на скоростта и спиране. Опасността за движението в конкретният случай не може да бъде приета за обективно налична, преди настъпване на ПТП-то, предвид поведението на пострадалия, което не е нормална и закономерна последица на действия на пешеходец – навлизане на пътното платно и установяване в същото в легнало положение. С тези свои действия, провокирани и от алкохолното повлияване, пешеходеца е нарушил разпоредбите на чл.113, ал.1, т.2 и чл. 108 ЗДвП и е станал единствена причина за настъпване на ПТП-то, поставил е себе си в рисковата пътна ситуация, която обективно е имал възможност да избегне.

При този извод и след като не се установи противоправно и виновно поведение на водача на неидентифицирания лек автомобил, то и предявения иск с правно основание чл. 557, ал.1, т.1 КЗ е неоснователен и е подлежал на

отхвърляне. Не до този извод е достигнал решаващия първоинстанционен съд, поради което и оспорения негов съдебен акт в осъдителната му част следва да бъде отменен, а исквете отхвърлени.

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция разноски се дължат на Г.*, съгласно приложения списък на разноски по чл.80 ГПК, които са в размер на 4400 лв. и представляват платена държавна такса. На Г.* се дължат разноски и за първата инстанция, които съгласно приложения списък по чл. 80 ГПК пред първоинстанционния съд са в общ размер на 1135 лв..

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 75 от 16.06.2023г., постановено по т.д. № 40 по описа за 2022г. на ОС Пазарджик, с което Г.* ЕИК*** със седалище и адрес на управление гр.С, ул.Г.И.№*, ет.* е осъден да заплати обезщетения за неимуществени вреди във връзка с настъпилата, вследствие на ПТП, смърт на А. П. А., както следва: сума в размер на 44 000 лв. на П. А. А. ЕГН ***** с адрес с.Б., обл. П., ул."Т." №** и сума в размер на 64 000 лв. на Е. Н. А. ЕГН ***** с адрес с.Д., обл. П., ул. Т.№**, ведно със законната лихва, считано от 26.06.2021г. до окончателното заплащане на главниците, както и в частта, с която Г.* е осъден да заплати по сметка на Окръжен съд Пазарджик сумата от 4320 лв. държавна такса и 590 лв., разноски за вещи лица и е осъден да заплати на адв. Р. М. адвокатско възнаграждение по чл. 38 ЗА в размер на 2220 лв., **КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от П. А. А. ЕГН ***** с адрес с.Б., обл. П., ул."Т." №** и Е. Н. А. ЕГН ***** с адрес с.Д., обл. П., ул. Т.№** иски против Г.* ЕИК*** със седалище и адрес на управление гр.С, ул.Г.И. №*, ет.* за присъждане на обезщетение в размер на 44 000 за П. А. А. ЕГН ***** и 64 000 лв. на Е. Н. А. ЕГН *****, представляващи обезщетение за неимуществените вреди, вследствие смъртта на А. П. А., причинена при ПТП, станало на *** в с.Б., обл.П., където като пешеходец е бил блъснат от неустановен автомобил, ведно със законната лихва върху това обезщетение за времето от 26.06.2021г. до окончателното му плащане.

В останалата част решението е влязло в законна сила.

ОСЪЖДА П. А. А. ЕГН ***** с адрес с.Б., обл. П., ул."Т." №** и Е. Н. А. ЕГН ***** с адрес с.Д., обл. П., ул. Т.№** да заплатят общо на Г.* ЕИК*** със седалище и адрес на управление гр.С, ул.Г.И.№*, ет.* сума в размер на 1135 лв., представляващи разноски, направени пред първата инстанция.

ОСЪЖДА П. А. А. ЕГН ***** с адрес с.Б., обл. П., ул."Т." №** и Е. Н. А. ЕГН ***** с адрес с.Д., обл. П., ул. Т.№** да заплатят общо на Г.* ЕИК*** със седалище и адрес на управление гр.С, ул.Г.И.№*, ет.* сума в

размер на 4400 лв., представляващи направени разноси пред въззивната инстанция.

Решението подлежи на касационно обжалване при условията на чл.280, ал.1 ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____